

# Styrk immunforsvaret

- nyt forsøg med stoffet Interleukin II begynder til december

Af Henrik Lyding

Man kan bekæmpe hiv-virus - det er princippet bag kombinationsbehandlingen - men man kan også forsøge at stimulere immunforsvaret, således at kroppen bliver bedre til selv at bekæmpe hiv-infektionen. Det er filosofien bag det meget omtalte forsøg med stoffet Interleukin II, som begynder i slutningen af 1999. Forsøget, der finder sted over det meste af verden, får Hvidovre Hospital som centrum for den europæiske del. I alt skal 4.000 hiv-smittede deltagere, hvoraf Danmark får tildelt cirka 50 pladser.

## Stoffet

Interleukin II er et naturligt forekommende menneskeligt hormon, som sørger for, at cd4-cellerne formerer sig. Hvis man giver en ekstra portion Interleukin II, øger man dermed produktionen af cd4-celler kraftigt. Et tidligere forsøg har vist, at cd4-cellerne steg fra 400 til 800 i løbet af et år. Det store spørgsmål er så, om disse nye celler fungerer lige så effektivt som de gamle - eller sagt lidt teknisk: om det bare er et spørgsmål om kvantitativ forøgelse af cd4-cellerne, eller om der også er kvalitet i dem. Det er der heldigvis noget, der tyder på.

## Beviset

Måden, man i forsøget finder ud af, om de nye cd4-celler virker efter hensigten på, er ved at sammenligne to grupper patienter - dem, der får Interleukin II, og dem, der ikke gør. Hvis der i løbet af de fem år, forsøget skal køre, er færre i den gruppe, der får stoffet, som bliver syge end i den gruppe, der ikke får stoffet, virker det. Det var på samme sammenlignende facon, man fandt ud af, at de nye cd4-celler, der blev produceret i forbindelse med kombinationsbehandlingen rent faktisk virkede. Man delte gruppen i to - den ene fortsatte med forebyggende PCP-behandling mod lungebetændelse, mens den anden gruppe stoppede. Da der ikke var flere i den ene gruppe end i den anden, der blev syge, kunne man konkludere, at de nye celler effektivt beskyttede mod den lungebetændelse, der ellers ville være kommet hos nogle af patienterne, og dermed havde man bevist, at

de nye cd4-celler var lige så gode som de gamle.

Ud over denne immunstimulerende effekt, håber man også, at Interleukin II viser sig at have en direkte virus-bekæmpende virkning. Man har lavet kliniske forsøg med oprensede cd4-celler, hvor man tilsatte hiv-virus. I de cd4-celler, der var blevet behandlet med Interleukin II inden forsøget, kunne man stort set ikke finde hiv-virus efter et stykke tid. Om denne bekæmpende effekt også indfinder sig, når vi taler om hele immunforsvaret i levende mennesker, og ikke bare et laboratorieforsøg, er endnu et af de interessante spørgsmål, forsøget håber at kunne svare på.

## Forsøget

For at være med i forsøget med Interleukin II kræves det, at man har et cd4-tal over 300, og at man ikke har været syg tidligere. Forsøgsdeltagerne deles op i to grupper ved lodtrækning, hvoraf den ene halvdel får Interleukin II, mens den anden halvdel ikke får noget. Denne gruppe fungerer så udelukkende som kontrolgruppe. Uanset hvilken gruppe man kommer i, kan man fortsætte med evt. kombinationsbehandling uden problemer.

Hvis man kommer med i forsøget og får det aktive stof, skal man indstille sig på at møde op på hospitalet to gange om dagen, fem dage i træk, for at få en indsprøjtning. Oven i det kan man være sikker på at få feber på 2.-3.dagen, og denne feber (38.5-39) varer til op mod 24 timer efter sidste indsprøjtning. Mellem 70 og 80% af dem, der indtil nu er blevet behandlet med Interleukin II, får denne feber-bivirkning. I begyndelsen vil man skulle have indsprøjtninger hver anden måned, men håbet er, at efter tre-fire behandlinger vil man kunne øge intervallet betydeligt.

## Hvis man vil være med

Interesserede, der opfylder betingelserne (cd4 over 300, og ikke tidligere syg) kan snakke med deres læge om deltagelse. Alle landets hiv-behandlingssteder deltager i forsøget, der tidligst går i gang den 1. december 99. Hvis der viser sig at være flere end 50, der gerne vil være med, kan Danmark måske få tildelt flere pladser.

NYHEDSBREVET

# NordAll & NordPol

- 10 års hiv-politiske arbejde er nu evalueret

Af Henrik Lyding

I 10 år har hiv-smittede fra hele Norden mødtes en weekend om året - for at udveksle information, blive understøttet og diskutere aids-politik, men også for at være sammen som hiv-smittede. "Nord-All" er blevet navnet på dette årlige møde - "Nord", fordi det er Norden, det handler om, og "All", fordi mødet i princippet er for alle hiv-smittede.

Sideløbende med NordAll har de hiv-smittedes organisationer i Norden etableret NordPol, der fungerer som talerør udadtil for nordiske hiv-smittede. NordPol, der samtidig er bestyrelse for NordAll, består af to hiv-smittede fra hver af de nordiske lande. Hiv-Danmark har de to danske pladser. Nu, efter 10 års arbejde, er NordAll og NordPol blevet evalueret i en tyk rapport, som er blevet betalt af EU. Rapporten rummer indledende afsnit om patientforeninger i Norden, samt udviklingen på hiv/aids-området i udvalgte lande. Derpå følger kapitler, hvori NordAlls og NordPols historie ridses op. Ikke mindst derfor kan rapporten være god læsning for dem, der

nok har hørt om NordAll og NordPol, og måske også har deltaget - men uden at kende baggrunden for de to organisationer.

## De første 10 år

Hovedparten af rapporten er en gennemgang af hvert enkelt årsmøde i NordAll, lige fra det første møde i Stockholm i november 1989, kaldet "Nordisk Møde for Hiv-smittede". Først året efter opstod navnet NordAll. Efter referaterne fra det enkelte årsmøde kan man læse, hvilke resolutioner og pressemeddelelser, der blev sendt ud, samt en status for de enkelte lande det pågældende år.

Afsluttende rummer rapporten så en evaluering af NordAlls og NordPols betydning, både politisk og socialt - og som en kriseterapeutisk foranstaltning: "NordAll har en positiv effekt i form af rollemodeller (...) Det kan derfor betyde meget for den kriseramte hiv-smittede at se andre hiv-smittede tage deres sociale rettigheder og være stolte, stærke og udadvendte - og også tillade sig selv at være glade" (s.119-120).

## Det kan betale sig

Rapporten genopfrisker også det gode gamle, økonomiske argument, der gennem alle årene har fungeret som trøsteren, hvis frivillige og ansatte i aids-organisationerne med mellemrum har tvivlet på, om det hele nu nyttede noget: "Hvis NordPol/NordAll blot har den effekt, at der er én mindre, der bliver smittet hvert andet år, er det en samfundsmæssigt set glimrende investering".

Ud over det historiske perspektiv rummer rapporten også et aftryk af smittetelovgivningen i de nordiske lande, og den indflydelse på lovgivningen, NordAll og NordPol kan tænkes at have haft.

Som dansker kan man selvfølgelig kun være glad for, at mens den svenske, norske og islandske smittetelov fylder mange sider og er fuld af restriktioner, straffemuligheder og ansvarsplacering hos den hiv-smittede, står der intet om den danske lovgivning på området. Underligt nok, for selv om den jo ikke fylder ret meget, så findes den dog - endnu!

Rapporten kan købes hos Hiv-Danmark for 60 kroner.

# Nye rådgivere i Øst & Nord

To nye rådgivere er begyndt deres arbejde inden for de sidste par måneder. Her præsenterer de kort sig selv:

## Rådgivningscenter Øst, København

Jeg hedder Steen Sjørup Simonsen, er 40 år, og uddannet cand.psyk., samt fysioterapeut. Jeg har under uddannelsen været i praktik på infektionsmedicinsk afdeling på Hvidovre Hospital. Jeg synes, det er interessant at udvikle rådgivningsarbejdet omkring mødet mellem det fysiske og det psykiske. Under sidste del af psykologi-studiet arbejdede jeg som telefonrådgiver, først på Sex-Linien og siden på Sind-Linien. Ud over mit professionelle arbejde har jeg arbejdet som frivillig med igangsætning af selvhjælpsgrupper i Scleroseforeningen. Jeg vil i den forbindelse nævne, at jeg selv har dis-

semineret sclerose og bruger kørestol. Mine egne erfaringer har sammen med mine uddannelser givet øget opmærksomhed og erfaring med psykologiske og sociale konsekvenser af fysisk sygdom.

Ud over de mere jobrelevante informationer vil jeg nævne, at jeg lever i parforhold med min kæreste på 17.år, at jeg gennem de sidste seks år har danset ekspressiv dans, jeg sejler en bådtype, der hedder "mini-tolver", og jeg cykler meget på en håndcykel. Jeg kan træffes i rådgivningen mandag, tirsdag og fredag.

## Rådgivningscenter Nord, Viborg og Nordjylland

Jeg hedder Jørgen Hvidt, er uddannet socialrådgiver for snart 20 år siden. Jeg afløste Jens Wraa Laursen 1. juni

som psyko-social rådgiver i det nordjyske. Inden da har jeg haft ansættelse i det sociale forvaltningsområde, samt i hospitalssektoren inden for voksenpsykiatri og somatik. Gennem de senere år har jeg været tilknyttet en kirurgisk afdeling, hvor mit arbejde primært har rettet sig mod rådgivning af cancerpatienter og deres pårørende. For år tilbage repræsenterede jeg socialrådgiver-faget i det tværfaglige rådgivningstilbud "Hiv-Hjælpen" i København - et samtaletilbud, rettet mod bøsere og deres pårørende. Som Hiv-Danmarks nye rådgiver her i det nordjyske ser jeg frem til hurtigst muligt at genoptage tidligere rådgiveres samarbejde med støttegrupper og institutioner i amterne, samt ikke mindst blive synlig for brugerne i Hiv-Danmark.

# Norvir igen i kapsler

- nu skulle det være slut med den grimme smag

Af Henrik Lyding

Langt om længe er det lykkedes Abbott at fremstille en gelatinekapsel, der fungerer efter hensigten, således at miksturen kan kapsles forsvarligt ind. Et år har det taget, siden man på fabrikken i maj 98 opdagede, at miksturen forvandlede sig til nogle krystaller, der måske ikke lod sig opløse, hvilket betød, at medicinen ikke var så effektiv som den burde være, fordi koncentrationen i blodet

ikke var høj nok.

Derfor meddelte Abbott, at man fra august 98 ikke længere kunne få Norvir i kapsler, men kun i flydende form. Efter mange undersøgelser fandt man i slutningen af 98 ud af, at problemet skyldtes kapslen, som gik i uheldig kemisk forbindelse med miksturen og dannede krystallerne. En ny kapsel blev fundet, en ansøgning om godkendelse sendt til den amerikanske sundhedsstyrelse, der godkendte det nye produkt i april 99. Og siden har man

arbejdet på højtryk for at kunne producere nok af den nye Norvir, således at alle patienter over hele verden skulle kunne få den samtidig. Det sker så her i august - og derfor er det nu slut med den grimme smag! Med mindre nogen i mellemtiden skulle være blevet forfalden til den. Den fås nemlig stadig, og anvendes blandt andet til børn og andre, der har svært ved at sluge de store kapsler.

## Kort nyt

### Færre diagnoser

Statens Seruminstitut kan i sin opgørelse over hiv/aids-udviklingen i Danmark i 1998 glædeligt fortælle, at både antallet af aids-diagnoser og aids-dødsfald er gået dramatisk ned. I 1998 fik 71 stillet diagnosen aids - det er det laveste tal siden 1986 - og der blev anmeldt 28 aids-dødsfald - det laveste siden 1985.

Glædeligt er det også, at antallet af nykonstaterede hiv-smittede faldt markant. 198 fik sidste år at vide, at de var hiv-smittede - tallet for 1997 var 273.

### Riget flytter

I den almindelige spare- og rationaliseringsiver i Hovedstadens Sygehusfællesskab har man besluttet at flytte Epidemifdelingen på Rigshospitalet. Det sker formentlig tidligst i maj 2000, hvor en del af den gamle hud-afdeling på Blegdamsvej omdannes til epidemifdeling. Alle funktioner, antal senge og personaler bevares, men pladsforholdene bliver noget mindre end på Tagensvej. Ambulatoriet kommer til at ligge på 1.sal, sammen med et mindre sengeafsnit, 2.sal bliver sengeafsnit, mens kontorerne ligger på 3.sal. Fordelen ved flytningen er, at man derved fortsat kan fungere som isolationsafsnit, men samtidig kommer meget tættere på resten af Rigshospitalet, hvilket betyder besparelser på driften, og for patienterne lettere adgang til cafe-

teria, bibliotek og andre faciliteter. Med flytningen sikrer man sig forhåbentlig også mod mere dramatiske planer om at sammenlægge hiv-afsnitene på Hvidovre og Rigshospitalet, sådan som der med mellemrum har været forslag om.

### Rudolph Bergh lukker

Nu er der sat dato på lukningen af Rudolph Bergh i København. Det sker 23. august. Efter den dato kan man blive hiv-testet på Rigshospitalet, Hvidovre og Bispebjerg, mens man kun kan blive undersøgt for seksuelt overførte sygdomme som klamydia, gonorré og lignende på Bispebjerg - samt selvfølgelig hos sin egen læge.

### Job til hiv-smittede bøsser

STOP AIDS-kampagnen søger en eller flere hiv-smittede bøsser til at udvikle og igangsætte kurser, der henvender sig til hiv-smittede bøsser. Det kan være studiekredse, selvhjælpsgrupper, foredrag eller noget helt andet. Man skal stå for at designe et eller flere kurser eller undervisningstilbud, hvor underviserne enten kan være én selv eller folk, hentet udefra. Emnerne kunne være krop, kombinationsbehandling, seksualitet, kærester - eller noget helt andet. Hvis ideerne er gode, vil STOP AIDS-kampagnen gerne honorar aflønne den hiv-smittede for arbejdet. Interesserede kan henvende sig til STOP AIDS-kampagnen - jo før jo bed-

re - og tale med Jakob Haff, Uffe Gärtner eller Jakob Steen Olsen på tlf. 33 11 29 11.

### www.hiv-info.dk

Endelig er der kommet en dansk hjemmeside om hiv. Det er tre frivillige, der står bag hjemmesiden, og de har allieret sig med folk fra lægeverdenen, AIDS-Linien, alternative behandlere og andre til at få udarbejdet de mange oplysninger om medicin, kombinationsbehandling, infektioner, kost, alternativ behandling og meget andet. Her kan man også finde hiv-nyheder fra hele verden - de opdateres dagligt - samt en række henvisningsmuligheder, både til hiv-organisationer og links til interessante internationale hjemmesider og databaser. Desuden kan man skrive og stille spørgsmål, samt deltage i debat eller chat. Adressen er: [www.hivinfo.dk](http://www.hivinfo.dk).

### Nyt fra sekretariatet

Hiv-Danmarks informationsmedarbejder, Henrik Degn Jensen, har fået nyt arbejde, når disse linier læses. Han er blevet ansat som leder af publikumsafdelingen i Filmhuset i Gothersgade, og begyndte sit arbejde den 2.august. Vi ønsker ham held og lykke med det nye job, og siger tak for det år, vi fik lov at arbejde sammen. Hiv-Danmark søger derfor en ny informationsmedarbejder, og stillingen bliver opslået i begyndelsen af september.

## STILLINGSOPSLAG

### World Aids Day landskoordinator

Jobbet som landskoordinator af aktiviteterne på World Aids Day d. 1. december 1999 er ledigt. Landskoordinatoren skal visionært og praktisk bidrage med planlægningen og afviklingen af WAD, herunder planlægningen af såvel større som mindre arrangementer, kontakten til meningsdannere og kunstnere, varetage kontakten til pressen ved pressemeddelelser, samt forestå ajourføringen af WADs hjemmeside mv.

Landskoordinatoren skal endvidere udarbejde budgetter og handlingsplaner, samt afsluttende redegøre for projektets forløb i en rapport.

Landskoordinatoren ansættes i en fuldtidsstilling i perioden 15/8-15/12 1999.

Landskoordinatoren ansættes formelt af Aids-Fondet, men stillingen er baseret på bevilling fra Sundhedsstyrelsen. Lønnen kan derfor ikke overskride den overenskomstmæssige aflønning i staten eller kommunerne for tilsvarende arbejde. Arbejdssted bliver Aids-Linien, Skindergade 27, København K.

Ansøgning sendes snarest muligt til direktør Henriette Laursen, Aids-Fondet, Carl Nielsens Allé 9, 2100 Kbh. Ø.  
Yderligere oplysninger hos Claus Bindslev i Fondet på 39271440 eller hos Bent Hansen i Hiv-Danmark på 33325868.

Hiv-Danmark  
Skindergade 44, 1159 København K  
Tlf. 33 32 58 68 Fax 33 91 50 04  
Giro: 777 0588

Nyhedsbrevet udgives af Hiv-Danmark  
Bent Hansen (ansv.)

Nyhedsbrevet er trykt hos Palino Print.  
ISSN 1397-0526

## Kalender & Aktiviteter

### Graviditet og hiv

Mandag den 30. august kl. 19.00  
Nedergade 36, Odense C.

Sammen med en hiv-smittet mor vil kontaktrådgiver Lotte Juul Andreasen tale om børns betydning for den hiv-smittedes liv, partnerens risiko for at blive smittet, risikoen for barnet, og mulig hjælp fra hospitalet. Der er mulighed for at stille spørgsmål efterfølgende. Kaffe og brød kan købes. Arr. Lotte Juul Andreasen i samarbejde med Bo- og Værestedet og Hiv-Danmark.

### Hiv-smittede og pårørende

Tirsdag den 31. august kl. 19.00  
Kafe Knud, Skindergade 26, Kbh.

En pårørende og en hiv-smittet vil fortælle om deres oplevelser, derefter er der mulighed for at lytte og debattere ud fra egne erfaringer og de inviteredes oplæg. Aftenen er for både smittede og pårørende. Vi byder på kaffe, te og kage. Øl og vand kan købes. Tilmelding er ikke nødvendig. Arr. Rådgivningscenter Øst.

### Andagt for hiv-smittede og pårørende

Første mandag i måneden, kl. 19.30  
Helligaandskirken,

Niels Hemmingsensgade 5, Kbh..  
Den første mandag i hver måned, kl. 19.30, holder hiv- og aids-præst Carina Wøhlk andagt i Helligaandskirken på Strøget. Andagten er åben for hiv-smittede og eventuelle ledsagere. Hjerteligt velkommen. Arr. Carina Wøhlk.

### Besøgstjenesten søger nye frivillige

STOP AIDS-kampagnens Besøgstjeneste har igen brug for frivillige besøgsvenner. Besøgstjenesten er et tilbud om følelsesmæssig og praktisk støtte til hiv-smittede bøsere. Vi søger engagerede mennesker, som har lyst til at gøre en frivillig indsats. Brugere af tilbuddet efterspørger blandt andet besøgsvenner, der selv er hiv-smittede - og derfor vil Besøgstjenesten blive meget glad for især hiv-smittede bøsere som besøgsvenner. Man skal kunne rumme andre menneskers følelser, formå at indgå i en relation på en anden persons præmisser, og så siger det sig selv, at man også må have styr på sit eget liv og i givet fald være afklaret omkring sin egen hiv-smitte. Hvis du er interesseret i at blive besøgsven - kontakt STOP AIDS på 33 11 29 11. Der afholdes introduktions-

aften i august - du kan vælge mellem den 19. og den 24. august. Og så er der uddannelsesweekend den 18.-19. september.

## Kontaktannoncer

### Fyr/fyr

Ubøsset fyr sidst i 40'erne, 177 cm høj, slank, er hiv+, rask og i fuldtidsjob, søger en anden hiv-smittet fyr mellem 30 og 55 år. Er alsidig og interesseret i naturen, dyr, moderne og klassisk musik, kunst, opera, teater, sport, god mad og samvær hjemme. Men mest af alt at have en at dele det med, måske dig. Jeg tænker på et fast, monogamt forhold, hvor følelser og kærlighed kommer i første række, og hvor man tager hinanden seriøst. Senere bofællesskab, hvis kemien passer. Jeg håber at kunne være noget for dig. Mener du det alvorligt som jeg, så skriv et par ord om dig selv, evt. foto og tlf.nr. og lad os mødes.

Billet mrk. 990701

### Mand/kvinde

Mand i fyrerne, godt udseende, 190 cm høj, blond, veltrænet og muskuløs. Stor livserfarenhed, stærk personlighed, åndelig og følsom. Naturelsker, bor i hus og har bil. Rejser en del rundt i verden, har det fortræffeligt, men er træt af at skjule mig bag kondomer, løgne og hemmeligheder. Jeg søger derfor en ligestillet, pæn, slank og feminin pige/kvinde, yngre end mig, og med stor appetit på livet og dets udfordringer. Nøgleordene er: Sex, romantik, loyalitet, rejser og eventyr, men først og fremmest kærlighed. Din adresse, baggrund, nationalitet og hudfarve er underordnet, bare du er spændende, sød og følsom. Skriv trykt og helst med foto.

Billet mrk. 990702

### Sådan svarer du

Læg dit svar i en frankeret kuvert med billetmærke på, og læg den i en kuvert og send til:

Bodil Moseholm, Hiv-Danmark  
Gl. Mønt 14, 5. sal,  
1117 København K

Brevene behandles anonymt. Alle breve opbevares i et år, da vores erfaring viser, at mange svarer længe efter at annoncen er indrykket.